

boru na vinarski in sadjarski šoli za sadivce tobaka v okrajih:

Ljutomer, Gornja Radgona, Maribor, Slov. Bistrica, Št. Lenart, Ptuj, Ormož, Rogatec, Prekmurje.

2. Na drž. kmet. šoli v Št. Jurju za okraje: Celje, Laško, Šmarje pri Jelšah, Vransko, Brežice, Sevnica.

3. Na drž. kmetijski šoli v Novem mestu (Grmu) dobijo tobačne sadike sadivci v okrajih: Krško, Mokronog, Novomesto, Črnomelj.

Sadik v teh posevih so v obče, zlasti pa v Št. Jurju, krepko razvite.

Oni sadivci tobaka, ki nimajo iz lastnih posevov sadik, naj prej ko mogoče pohite v omenjene šole ter se izkažejo z licenco, da morejo dobiti sadik in da se njihova imena približejo. Nasprotno pa oni, ki imajo zadosti sadik v lastnih razsadnikih, naj te posade.

Ker se pri razsajenih sadikah utegne nekaj rastlin posušiti, treba za ta slučaj imeti primerno število rastlin za ta primer rezerviranih.

* * *

Z našim vinom na „Ljubljanski veliki sejem!“

Od 13. do 24. avgusta t. l. bo v Ljubljani veliki vzorčni sejem. Ker se bode tam nudila tudi vinogradnikom prilika, da skušajo prodati ali pa razstaviti v reklamne svrhe za bodoče čase svoje pridelke, je vinarski in sadjarski odsek slovenske kmetijske družbe v Mariboru na svoji seji dne 28. maja t. l. sklenil med drugim sledeče: Opozoriti je nemudoma producente in druge zanimance po vinskih okoliših na ta velesejem radi udeležitve. Zavoljo enotnega nastopa na velesejmu prevzame to prireditelvinarski in sadjarski odsek v svoje roke. Pripuste se k velesejmu pod okriljem odseka vinski producenti, zndruge in trgovci; vendar mora vsako razstavljeno blago priti na sejem pod izvirnim imenom in v brezhibni kakovosti. Na sejem se lahko pošlje vino v sodčkih in steklenicah, zato je preskrbljeno, da se bo novo vino po potrebi sproti polnilo v steklenice. Na veselilnem prostoru pa se namerava urediti točilnica, kjer se bo vino točilo iz sodčkov in v steklenicah. Sejma se lahko udeležé interesenti, ki imajo vino na prodaj, in pa taki, ki ga nameravajo razstaviti samo za reklamo za bodoče čase. Vendar se pa ne pripusti na sejem manjša količina, kakor 50 normalnih, velikih steklenic (ki vsebujejo à 0,7 l) ene vrste vina. Za vsak vinski okoliš se je določila ena komisija za preskušnjo in odpremo vina v Ljubljano. Za Ormož—Ljutomer dajeta tozadevna pojasnila gg. Lovro Petovar in Fric Zemljč, za Ptuj podpisani, v splošnem pa vinarski ravnatelj g. Puklavec v Mariboru, Majstrova ul. 3, I. nadstrop. Na velesejem se sprejmejo razen brezhibnega vina še sadjevec, naravni kis, šampanjec, brezalkoholne in razne žgane pijače ter sadni izdelki. Ker se mora javiti najkasneje do 15. junija ožjemu odboru v Maribor število udeležnikov in pa množina za velesejem namenjenega blaga, so vabljeni vsi zanimanci iz ptujskega okraja, da storé to čimpreje potom podpisanega.

Vinarski inštruktor Zupanc.

Produkcija premoga v Bosni narašča. Bosenski premogovniki so v mirovni dobi donasali 80 do 85 tisoč vagonov premoga. V preteklem letu je znašala produkcija 83.797 vagonov, leta 1919 64.445 vagonov, letos pa znaša že mesečna produkcija 9000 vagonov, tako da je pričakovati, da deseže letos preko 100.000 vagonov. Bosna sama potrebuje zase mesečno samo 6000 vagonov, ostalo pa se izvažá v druge dele naše države.

Dopisi.

Trgovsko in obrtno društvo v Ormožu priredi v nedeljo dne 5. junija obrtni dan. Dopoldne zborovanje, kjer poročajo gg. Mahorič, Franchetti, Založnik, Zadravec. Popoldne velika vrtna veselica. Ker je to zborovanje izredne važnosti, poziva in vabi gornje društvo vse trgovce in obrtnike sosednih

okrajev, da se te prireditve polnoštevilno udeležijo.

Državna krajevna zaščita dece za sodni okraj ptujski priredi dne 5. junija 1921 cvetlični dan z zbiranjem prispevkov za ubogo in osirotelo deco. Ob 11. uri koncert mestne godbe v mestnem vrtu. Cvetlični dan vodi gospa Antonija Čuček. Prosi se vse prijatelje revne dece in mladine, da se iste blagohotno ta dan spominjajo.

Dijaški dom v Ptuj priredi v nedeljo, 5. junija majniški izlet na Vurberg. Odhod je ob pol ene popoldne iz dijaškega doma po cesti ob Dravi. Sestanek na Vurbergu na vrtu gostilne Kovačič ob treh popoldne, kjer je prosta zabava s petjem, telovadbo in sodelovanjem mestne godbe. Ob šestih zvečer je odhod nazaj proti Ptuj. Vodstvo Dijaškega doma vabi vse zavodu in mladini naklonjeno občinstvo k mnogoštevilni soudeležbi.

† **Rudolf Babič.** V nedeljo, 29. maja je pri svojih starših v Ptuj umrl g. Rudolf Babič, sodnik v Bosni. Bil je po rojstvu, šolanju Ptujčan, ki se je rad udeleževal društvenega življenja. Bodi mu domača zemlja miren počitek!

Redni občni zbor organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot se vrši v nedeljo, 5. t. m. ob 9. uri predpoldnem v Narodnem domu v Ptuj. Dolžnost vsakega invalida ter vojne vdove je, da se tega zborovanja gotovo udeleži.

Za jugoslovansko Matico se je nabralo na gostiji ob priliki poroke gospodične Mare Sagadin z Arnejčičem v Narodnem domu 220 K, za kar izreka podružnica Jug. Matice najgorkejšo zahvalo.

Volitev župana v Ptuj potrjena. Deželna vlada v Sloveniji je ukinila odlok ptujskega okrajnega glavarstva, ki je iz formalnih razlogov razveljavilo izvolitev župana in sestavo mestnega občinskega odbora v Ptuj. Vsled te odločitve deželne vlade je postala sestava občinskega odbora pravomočna.

Za višja šolska nadzornika sta imenovana v definitivnem značaju začasni višji šolski nadzornik dr. Leopold Poljanec in gimnazijski ravnatelj v Novem mestu Josip Vester.

Vabilo. V četrtek, dne 9. junija t. l. se bo vršil ob 14. uri v risalnici v Mladiki občni zbor „Ženskega društva“, hkrati tudi ustanovni občni zbor „Kola jugoslovenskih sester.“ Ker zboruje dopoldne učiteljsko društvo, pričakuje odbor polnoštevilno udeležbo od strani gđe. učiteljic. Vsem damam, ki se zavedajo, da je tudi žena poklicana k ustvaritvi zunanjih in notranjih vrednot naše lepe domovine, kliče: „Na svidenje!“ odbor.

Moškanjci. Tisti tiček v Moškanjcih, ki tako visoko leta, da ne ve, da smo v Sloveniji, da še nemškutari, ga prosimo, da še naj svoje peruti tako raspne visoko, da bo lahko čez mejo s svojimi tremi devojkami in čem vred poletel v blaženo Avstrijo. Tam bo brez skrbi larifari nemškutaril. Slovenci pa tega ne trpimo. Ako še kaj slišimo, ga drugič po imenu imenujemo.

Nesreča. Dne 18. maja popoldne je delavki Tereziji Brumen opekarne Celotti v Žabjeku odtrgalo 3 prste na levi roki. Vzrok nesreče je bila omenjene neprevidnost.

Pri igranju je dne 19. maja popoldne padel 2 in pol letni Albin Slana, sin viničarja v Sakušaku, v pol m globoko mlako in utonil.

Samoumor. Dne 10. maja dopoldne obesil se je 31 letni posestniški sin Anton Fideršek v Stonički vasi občine Majšperk v bližini svojega stanovanja. Vzrok samoumora je bila duševna zmedenost.

Razglas. Vse one osebe in društva, katere iščejo povrnitev za izgubljene denarne pošiljatve bivšim Avstro-ogrskim ujetnikom v Sovjetski Rusiji, se prosijo, da dostavijo svoje prijave, naslovljene „Likvidacijskemu odseku Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na Dunaju“ odslej neposredno „Oddelku za izvrševanje mednarodnih ugovorov v Beogradu.“

Št. Janž na dr. p. K porazu klerikalcev pri občinskih volitvah v tukajšnji občini sta pripomogla največ tudi Anton Golob iz Zlatolič, ter Fric Selinšek, posestniški sin iz Zlatolič. Prvi je bil še pred pol letom stra-

sten nasprotnik duhovnikov ter govoril o njih najgrše reči, drugi pa še malo pred volitvami. Ker pa naš g. župnik dobro znajo, kako treba častihlepnega Toneta pridobiti, so mu enkrat rekli, škoda tako uglednega moža, kakor je Tona Golob in glej čudo! Tone je kar čez noč postal klerikalec ter začel z vso vnemo delati za njih stranko. Župnik pa znajo svoje ljudi tudi plačati in res, djali so ga na prvo mesto svoje liste, kar je Tonetu še večjo korajžo dalo. Mislili so, Tona vleče vse kmete s seboj, Fric pa vse fante, pa zmotili so se. Tona je računal tudi, da postane kandidat za župana, pa ti nehvaležni klerikalci so postavili rajši Rešeka, najbrž radi tega, ker Tona preveč rad skače sem in tja iz ene stranke k drugi, torej figamož. Postavili so ga pa za kandidata občinskega svetovalca. Ker pa on dobro pozna disciplino Samostojnih in je vedel, da od svojih more dobiti le 7 glasov, je prosil na dan volitve župana enega samostojnih odbornikov, naj raje njega volijo svetovalec, ne pa njegovega brata Jakoba. Samostojni odbornik mu je seveda obljubil svoj glas, pač pa mu ga ni dal pozneje, najbrž si je mislil, obljubiti in dati je preveč. Grda nehvaležnost, kaj ne Tona. Povemo Ti pa, dokler boš male posestnike nazival z besedo fr — i kočarji, ne boš postal občinski svetovalec, tem manj pa župan. Pametna glavica Fric Selinšek trdi sedaj, da je izstopil od Samostojne radi tega, ker je čital v nekem listu, da eden Samostojnih poslancev ni pravi kmet, ker je hodil v kmetijsko šolo, ampak izučen ekonom, je agitiral za zvezane radi tega, ker so ga postavili za namestnika na kandidatni listi, ki naj bi vlekel fante s seboj. Klerikalčki, če bi vi hoteli zvedeti za njegovo priljubljenost pri fantih, bi morali prej vprašati gostilničarko Furek iz Zlatolič, katera ima vedno (če ravno reče Fric včasih „Kreuc fiks“) eno sobo pripravljeno, da ga notri zapre, drugači bi ga fanti radi prevelike ljubezni pretrdo poljubovali. Prihodnjič nekaj o Francetu Pušniku, ki gleda v stran, če katerega od Samostojnih sreča. Vaš nasprotnik.

Semensko poročilo. Dne 1. junija t. l. je bilo na svinjski sejem prignanih 383 svinj. Cene so se gibale 21—23 K kg žive teže. Prasici osem tednov stari od 200—250 K za komad. Mestno tržno nadzorstvo.

Politične vesti.

Iz ustavotvorne skupščine. Prejšnji teden je bil z veliko večino sprejet drugi del ustave. Ta del govori o osnovnih državljanskih pravih in dolžnostih, kakršne so državljanstvo, osebna svoboda, svoboda vere in vesti, svoboda tiska, znanosti in umetnosti, pravo združevanja in zaščite pri oblastih. Ne priznavajo se: plemstvo, naslovi, niti kakršnikoli privilegiji po rojstvu. Precej prerokanja je izzval tako imenovani kanceliparagraf, ki pa je bil tudi sprejet. Glasi se: Predstavitelji vere smejo uporabljati svoje duhovne oblasti pri izvrševanju verskega bogoslužja ali pri spisih verskega značaja ali sicer pri vršenju svoje službene dolžnosti v strankarske svrhe. Značilno je, da so se čutili prizadeti s tem dostavkom le zastopniki katoliške duhovščine, medtem ko se je zastopnikom drugih veroizpovedanj zdela ta določba samo ob sebi razumljiva. Sedaj se razpravlja tretji del ustave, ki govori o socialnih in ekonomskih odredbah.

Dr. Milenko Vesnič je 28. maja nenadoma umrl v Parizu. Bil je naš poslanik v Parizu, lani je bil tudi ministrski prodsednik. Bil je med ustanovitelji radikalne stranke in poleg Pašića in Protića najodličnejši zastopnik. Vzgojen v francoskem duhu, je bil velik prijatelj francoskega naroda in je z vso vnemo zagovarjal najožje prijateljstvo med našo kraljevino in Francijo. Bil je prepričan zagovornik in boritelj za naše narodno in državno edinstvo. Lani je spremljal prestolonaslednika na njegovem potovanju po Sloveniji.

Državno posojilo zagotovljeno. Da izvrši razna dela zlasti za izboljšanje našega prometa po železnicah, cestah itd., je vlada primorana, najeti posojilo. Obrnila se je do naših bank, ki so se sedaj dogovorile z vlado, da prevzemo to posojilo. Gre za veliko svoto milijonov dinarjev. Na banke v Sloveniji pride 20% posojila. Obrestovalo se bo posojilo s 7%. Ob tej priliki bi se moralo rešiti tudi, da se začno čimprej vračati 20% odtegljaji pri žigosanju l. 1919/20. Tudi vojna posojila še čakajo rešitve. Ljudstvo je zaradi te negotovosti nestrpno in postaja nevoljno.

Izpraznitev zasedenega ozemlja. Na Telovo so jugoslovanske oblasti svečano zasele mesto Kastav z okolico, v kolikor pripade po rapalskem ugovoru Jugoslaviji. Prebivalstvo je bilo neizmerno veselo, da se je oprostil italijanskih nasilnežev in prišlo zopet med svoje brate, med katerimi sme svobodno dihati. Glasno ihtenje pa se je razširilo med ljudmi, ko je prišla med nje na trg skupina naših duhovnikov, ki so jih fašisti pregnali iz Istre, in ko so ti mučeniki s solzami v očeh blagrovali osvobodjene brate.

Baroš in Italijani. Dasi bi bili morali Italijani že zdavna izprazniti Baroš in ga prepuštili nam, tega še niso storili in hočejo stvar zavleči. Radi bi Baroš zedinili z reškim pristaniščem, nad katerim bi gospodarila mešana komisija. Naša vlada zahteva izpolnitev rapalske pogodbe. Dokler Italija ne izpolni svojih obvez, se ne morejo niti trgovska pogajanja med našo kraljevino in Italijo uspešno vršiti.

Združitev Avstrije z Nemčijo. V nedeljo, 29. maja so na Salcburškem glasovali, ali se naj dežela priklupi Nemčiji ali ostane pri samostojni Avstriji. Skoro vsi so glasovali za priklopitev. Vlada se uradno ni udeležila glasovanja, pač pa stranke, ki tvorijo vlado. V vladnih krogih se boje, da bo imelo izvedeno glasovanje na Salcburškem za nujno posledico takojšnjo intervencijo male antante. Nemci so z glasovanjem prelomili mirovne pogoje. Zato tudi sosedje nimajo več dolžnosti ravnati se po njih. Posnemajo naj Nemce, ki skrbijo le za se, ter store, kar mislijo, da je najboljša za nje. Zlasti naša kraljevina naj reši svoje rojake nemškega jarma, pa tudi primerno zavaruje svoje državne meje.

Razdelitev Gornje Šlezije. Veleposlaniška konferenca se je bavila z novim načrtom, kako se naj razdeli Gornja Šlezija. Uprava zapadnega in severnega dela se naj provizorično izroči Nemcem, pokrajina okoli Plesa in Ribnika pa Poljakom. Tako bi oboji dobili svoje kraje.

Razno.

Umor učitelja. V soboto, dne 21. maja se je izvršil v Misličah pri Divači zagoneten umor. Dne 18. maja je prišel k ondotnemu učitelju Dominiku Marušiču na obisk neki mladi prijatelj iz Štajerske ter ostal pri njem 5 dni. V soboto sta bila oba skoraj do polnoči pri kaplanu Gabrščiku. Drugo jutro so našli učitelja Marušiča v žitu ob poti proti šoli ustreljenega, a prijatelj je izginil. O umoru je bila obveščena tudi ljubljanska policija, ki je šla takoj na delo. Dne 24. maja je prenočeval v hotelu Tratnik neki mladenič, ki se je vpisal kot Zdenko Dolinar. Policijskemu agentu Šucu se je zdelo Dolinarjevo nastopanje nesigurno in sumljivo, zato ga je odvedel na polic. ravnateljstvo. Tam je navidezni Dolinar izpovedal, da je njegovo pravo ime Al. Slejko, 22 let star, doma iz Planine, po poklicu gozdarski pristav pri grofu Economu v Pišecah. Priznal je nadalje, da je res umoril prijatelja Marušiča. Iz kaplanije domov grede, sta se sprla zaradi nečesar, kar bo povedal pri sodnji, in ker mu je Marušič odpovedal prijateljstvo, je v jezi potegnil vojaško brovning pištolo ter ustrelil učitelja v prsi. Ker pa je Marušič hotel bežati, oddal mu je v hrbet še več strellov, nakar je padel v žito. Slejko je po

strellh zaslišal človeške glasove, zato je bežal, padel v neki jarek ter izgubil revolver. Ako bi ne bil orožja izgubil, bi se bil še sam ustrelil — tako se vsaj izgovarja. V Ljubljani se je prvi večer pravilno javil v hotelu „Slon“, drugi dan pa se je bal, da bodo oblasti že obveščene potom časopisja. V kavarnah je vestno pregledoval časopise iz Trsta ter izjavil, da se je hotel sam sodnji javiti, kakor hitro bi čital o dogodku v časopisih.

Izdelava kvasa. V jeseni prične z izdelovanjem kvasa ljubljanska pivovarna „Union.“ Za sedaj se izdeluje pri nas vsega 900 kg kvasa na leto in ako ga bo pivovarna „Union“ izdelovala po 1000 kg na leto, bo popolnoma zadoščeno domači potrebi, tako, da ne bo treba uvažati kvasu iz inozemstva.

Razglas glede zamenjave 20 dinarskih novčanic. Iz generalnega inšpektorata ministrstva financ se poroča sledeče: Ker se še vedno obračajo prosilci do generalnega inšpektorata ministrstva financ, da se jim zamenjajo kronsko-dinarske novčаницe po 20 dinarjev (80 kron), za kar je potekel rok 30. pr. m., naznanja generalni inšpektorat vsem zainteresentom v državi, da zamena teh novčanic ne spada več v delokrog inšpektorata in da se na take prošnje ne bode več oziralo.

Kmetijski pouk po deželi. Poverjeništvu za kmetijstvo hoče po deželi po možnosti pospeševati kmetijski popotni pouk in sicer ob nedeljah in drugih priličnih dnevih. Kmetijske podružnice, zadrage in drugi interesenti, ki želijo dobiti za svoje prireditve kmetijske predavatelje, naj se obračajo pravočasno na poverjeništvu za kmetijstvo in naj naznanijo, kdaj in za kake prilike želijo dobiti predavatelja. Te prošnje je treba pravočasno predložiti, najboljša pa en mesec prej, da bo mogoče vse podrobno pravočasno ukreniti in prijaviti.

Novo stanovanjsko naredbo za prečansko kraje je podpisal regent.

Ležarina za blago v železniških in carinskih skladiščih se zviša dnevno za en dinar, oziroma za pol dinarja, pri 100 kilogramih.

Izvoz tobaka iz Jugoslavije je zasebnikom dovoljen v ročni prtljagi v teži do 2 kg, in sicer carine prosto in brez zavarovanja valute.

Monopol na sol. Na seji monpolske uprave je bilo sklenjeno predlagati finančnemu ministru, naj se razširi produkcijski in uvozni monopol soli na vso državo.

Italijanski izvoz vin. Po uradni statistiki je izvozila Italija leta 1909. 1,588.000 hl za 44,556.000 lir; l. 1910. 2,033.000 hl za 86,481.000 lir; l. 1914. 2,044.860 hl za 76,523.000 lir in leta 1918. 2,779.900 hl za 285,703.000 lir. Povprečno je izvozila Italija torej na leto 1,450.260 hl vina za povprečno ceno 64.06 lir za hektoliter. Pred vojno je producirala Italija okrog 3 milijone hl vina več, kakor ga je potrebovala.

Velik moderen hotel nameravajo zgraditi v Beogradu. Hotel bi imel okoli 150 sob.

Državna razredna loterija. Prečitajte današnji oglas „Mednarodne banke o. d.“ Zagreb, Nikolićeva ul. 7. in naročite si željeno številko pravočasno, dokler ni razprodana.

Tovarne vžigalic v Jugoslaviji. V Jugoslaviji je šest tovarn, ki izdelujejo vžigalice. Tovarna v Osijeku izdela dnevno 350.000, v Baji 50.000, v Novem Vrbasu 60.000, v Vrbovskem 60.000, v Dolcu pri Travniku 200.000 škatljic po 60 švedskih vžigalic. Tovarna v Rušah v Sloveniji izdela dnevno 60.000 škatljic vžigalic iz žvepla. Tovarna v Beogradu pa je bila za časa vojne porušena, sedaj pa se nahaja v nji markarnica. Skupni pridelek znaša torej 780.000 škatljic dnevno, s katerim je krita naša glavna potreba. Pred vojno so tovarne uvažale mehak les za vžigalice in škatljice večinoma iz Sibirije ruski topol. Sedaj večinoma upotrebjavajo kanadske topole, ki uspevajo Baranji in v nekaterih krajih Bosne.

Tobačne karte se ukinejo. Ker se je proizvodnja tobaka bistveno zvišala, je finančni minister odredil, da se ukine sistem tobačnih kart. V trafikah se bodo dobile vse vrste tobačnih izdelkov.

2. državna razredna loterija

Prvo žrebanje 15. in 16. julija t. l.

5. premij!

100.000 srečk = 50.000 dobitkov

Apsolutna sigurnost in državno jamstvo.

V teku od pet mesecev izžrebalo se bode

69 milijonov 160.000 K

brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti

4 milijone kren, 2 milijona 400.000, 1 mi-

ljon 600.000, 800.000, 600.0000, 400.000,

320.000, 280.000, 240.000, 200.000,

160.000, 120.000, 80.000, itd. itd.

Priporočamo sledeče, še neprodane srečke na izbiro:

83206, 83244, 84480, 88799, 93249, 94677,	14500, 18598, 24676, 34737, 36492, 38791,	49525, 52974, 58865, 64997, 67145, 69373,
--	--	--

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka Dinarjev 48.— ali Kron 192.—	Polovica srečke Dinarjev 24.— ali Kron 96.—
Četrtnina srečke Dinarjev 12.— ali Kron 48.—	Osmina srečke Dinarjev 6.— ali Kron 24.—

Listo dobitkov brez odlašanja takoj po vsakem žrebanju! Hitra in točna postrežba. Naročila iz cele države nasloviti na uradno Glavno kolekturo državne razredne loterije.

Naročila se izvršujejo samo proti naprej poslanemu denarju.

Mednarodna banka d. d.

(Oddelek razredne loterije)

Nikolićeva ul. 7. Zagreb Gajeva ul. 8.
Telefon 11—19 in 23—98.

SODARJA

izkušenega, treznega, oženjenega ali starejšega neoženjenega sprejme pod ugodnimi pogoji s 1. julijem t. l. **pivničarstvo grofa Bombellesa**, Zelenđvor pri Ormožu, pošta Petrijanec, Hrvatsko